

méra je bila ga umoriti. Kršna to zvédi, ubije svojega ujca Kamsata in reši svoje stariše iz ječe. v kateri so še zmiraj živeli, in poišče svojega brata Bala-Ramata.

Kršna se potem oženi z osmimi princesnjami, prevlada enega krivega Kršnata, kateri se je za vte- lovljenega Višnuta izdal, prevlada orjaša Bhumasara in reši 16.000 zapertih princesinj.

Slednjic se poda v mir in si da od nebeškega zidarja Visvakarma na nekem otoku morskem mesto Dvarka sozidati. Mesto se je sozidalo med jutrom in večerom.

Tukaj je zdaj živel s svojimi ženami, katerih je bilo 16.008, in s katerimi, ker mu je vsaka žena deset otrok rodila, 160.080 sinov dobil. Pa njegovi sinovi niso nasledovali očeta v kreposti, zato je rekel svetemu Durkaša-tu: naj jih prekolne.

Kršna se pripravlja svet zapustiti, ker je naloga njegovega vélovečenja: osrečenje Indie in premaganje hudih vladavcev in duhov dopolnjena bila. Z neobutimi nogami se vleže Kršna spat pod neko drevo; ker pa so njegovi podplati se neskončno svetili od božanskega bleska, ter ravno mimoidoči lovec Jura, v mislih, da je gazela, s pušico v petno žilo vstrelil in ga tako smertno rani.—kar pa se je tako zgoditi moglo, ker je Višnu v svoji prvešnji spremeni Juratovega očeta ubil. Sedmi dan po Kršnatovi smerti se je mesto Dvarka v morje pogreznilo. (Dalje sledi.)

Slovanski popotnik.

* Pervi zvezek ruskih pridig slavnega dr. Radlinsky-ga pod naslovom: „sobranie russkikh propovedej“ je prišel v Budi, kjer je gosp. doktor vrednik deželnega zakonika vlani na svetlo, te dni pa se le je došel v Ljubljano za naročnike, ki jih je nabiralo častito vredništvo „Danica“. V cirilici lično natisnjena in s podobo sv. aposteljnov Cirila in Metuda okinčana knjiga obseže na 9 polah 24 cerkvenih govorov (propoved). K temu zvezku bojo dozdanji naročniki prejeli pozneje še popolni rusko-nemški besednjak Šmidov in pa kratko slovnico brez plačila. Tisti pa, ki se sedaj naroče na omenjene pridige, imajo zraven 1 fl. 10 kr. za prvi zvezek še določiti 1 fl. 10 kr. za besednjak in slovnico, tedaj v vsem skup 2 fl. 20 kr. srebra; — v bukvarnicah velja oboje skupej 3 fl. 20 kr. — Na drugi zvezek se začne sedaj naročilo s poštnino vred z 1 fl. 10 kr. Naročila na 1. in 2. zvezek z doklado besednjaka in slovnice prejemajo v Ljubljani vredništvo „Danica“, v Celovcu vredništvo „Bčele“, v Gorici gosp. Štefan Kociančić, profesor sv. pisma stare zaveze. Sl. vredništvo „Danica“ je naznanilo, „da je prejelo od 1. zvezka nekaj iztisov odveč; kdor tedaj želi to klasiško delo slavenskega slovstva imeti, ga zamore precej dobiti“.

* Slovensko društvo sv. Mohora se je po poslednjem naznanilu „šolsk. prij.“ naraslo že na 801 udov. Ravno ti list od 10. maja naznanja, da ste se že razposlale na vse strani dve novi družtveni knjigi „Božidar“ in „2. del Kafolovih ogovorov“, verh teh tudi imenik in račun družtva za leto 1852. „Mislimo“ — dostavlja omenjeni list — „da bojo v nekterih dnéh vsi družtveniki vse to po svojih knjigarnah al pa po pošti v rokah imeli“.

* Nadškof Zagrebški so družtvu sv. Mohora za poslano knjige darovali 40 fl., gosp. knezoškof Ljubljanski 10 fl., gosp. deželni poglavar v Terstu se je lepo zahvalil za poslano knjige in obljubil, družtvo krepko podpirati.

* Dobro znani franciskan Jukič potuje po Dalmaciji n meni izdati potopis, ki bo gotovo prav zanimiv. Ob-

segal bode popotovanje: 1. iz Sarajeva v Carigrad; 2. iz Carigrada v Rim; 3. iz Rima v Terst; 4. iz Tersta v Dubrovnik in dalje na Dalmatinsko.

* Gosp. Hanka je zopet pripravil novo izdanje Dalmilove kronike česke, ki je v Pragi iz tiska prišla. — Velja 24 kr.

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Zagreba 12. maja. V nedeljo smo v kazališču (gledišču) našem imeli sjajno igro na slavo nadbiskupa J. Haulika v narodnem jeziku. Čudo golemo! zares — čujte še enkrat: igro v narodnem jeziku! ker igra v domačem jeziku je pri nas — bela vrana. Igrala se je „Gostba“ od L. V. Igra je sicer dopala, ker je narodna bila, ali dobrovoljni igravci so zlo storili, da so izbrali za predstavo tako igro, v kateri se ne vede: je li drama? je li komedija? in ki nima ne glave ne repa. Gde gde se najdejo prav dobre zapletke, — le škoda, da ni nič v nji razvedenega in doversenega. Vendar smo mi ti večer blagoslovili, ker je enkrat sopen narodni bil. Svetli ban Jelačić je z živim pleskanjem i gromkim „živio!“ sprejet bil, in ko je prestavljavec v igri (grof Zrinji) s ponosom slavo naših prededov v zvezde koval i glasno klical: „da ni večega hudodelca i izroda, kot so taki ljudi, kojim domovina kruh daje i koji nasprot temu ptuji jezik, ptuje šege i vse kar je ptujega, iz sebeljubja i samopridnosti volijo, misleći da si tako pred ptujim narodom osvetljajo lice“ itd., je živahno pleskanje nastalo, kteremu skoraj do sverha igre ni bilo ne konca ne kraja. Med igravci se je nar bolj obnesla gospodična B—čeva; hvala i slava pa vsim verlim domorodcem in domorodkinjam, ki so nas radovali z domačo igro! Kazališče v narodnem jeziku je živa priča, da narod živi, da je naroda jezik izobražen; — narod, ki nima v svojem jeziku glediša, je mertva stvar, v versti omikanih narodov nima veljave. Evo Nemce, Taliane, Francoze, Ingleže: svi imajo narodne gledišča! I mi? — Infandum jubes renovare dolorem! Je li mogoče, da bi tega ne spoznal vsaki, kterega mili Bog ni vdaril s hudo slepoto? Je li mogoče, da tisti domorodec, ki je pred malo leti v „Danici“ naši tako živo prepeval „Davorije“ v horvatskem jeziku, sedaj ave drugače poje o napravi domačega kazališča? Ipak je taka, žalibože! Tempora mutantur, et nos mutamur in illis.

Zorislav.

Iz Dervanje na Štaj. 13. maja. Č. Oj veselo mlado leto! vsak germ cvetè, terte ne morejo lepši gnati. Bog nas le varuj grojzde plesnjivosti, ktera se je lansko leto sosebno na brajdah, pa semtertje tudi posamno na tertah po goricah napovedala. Jaro žito (pri nas silje imenovano) še večidel zdaj sejejo; koruze še veliko v zemlji ni. — Mnogi nemški časopisi in tudi slov. „Bčela“ so svetu naznanili, da je prečastiti gosp. Franc Verbnjak, dosluženi kaplan, v Pesnici utonil. Radujmo se, da to ni res, in da verlemu domorodcu in izverstnemu botanikarju še ni treba v miru počivati! Gosp. Verbnjak imajo lepo zbiro zeliš (herbarij) iz vsih krajev z dodanimi slovenskimi imeni. Naj bi se častita gospoda Dežman ali Fleišman ž njimi pomenila, da bi ti zaklad slovenskemu narodu v dobro prišel; škoda bi bilo za-nj! Ker nam je znano, da posebno v Ljubljani hodijo za praktične znanstva potrebne slovenske knjige na svetlo, se nadjamo, da tudi rastljinoslavje (botanika) pride kadaj na beli dan. — Kar jezeroletno godovno slavnost pri sv. Benediktu v slovenskih Goricah vtiče, smo pozneje za gotovo zvedili, da so omenjeno slovesnost častiti gosp. misionarji predstavili; začela se bo v nedeljo pred sv. Petrom in Paulom in bo terpela skoz 14 dni.

Iz Škofjeloke. ** V naših krajih smo že mislili naglo obogateti. Nekdo je v tukajšnjih hribih sreberno rudo naznati in zaslediti hotel; berž jih je bilo dovolj, ki so se združili, rudarja najeli in plačevali, nadjajoči se, da jim bo v kratkem na cente srebra dobil. Al čez nekaj časa se je pokazalo, da je bila najdena ruda le neko od vode zasuto — kamnje, ki se je zeleno vrudilo, kakoršnega se na večih krajih obilno dobi. Vse upanje na sreberne gore se nam je tedaj vničilo in s snegom vred skopnelo.

Kar polja in verte pri nas zadene, je vse prav prav lepo. Posebno se tukaj kmetje radi inobilo s sadjorejo pečajo. Od Loke proti Krajnju se vidi zdaj skozi in skozi prelepo cvetečih drevesc brez števila. Tudi sadiš mladega drevja (vertnih šol) imajo tukajšnji kmetje dokaj v več krajih. In tako je prav, — to nese dobiček. Vertni in poljski pridelki so pač boljši in gotovši, kakor pa prazne sanje po sreberni rudi *).

Iz Ljubljane. Na Dovjem (Lengenfeld) na Gorenškem je na ponudbo služba učenika v novo napravljene ljudski šoli za 205 fl. 10 kr. na leto; prošnje se oddajajo v visoko častito škofijstvo Ljubljansko. Plačilo je pošteno; kompetentov se gotovo manjkalo ne bode.

Novičar iz mnogih krajev.

V četrtek zvečer ima kralj pruski (prajsovski) na Dunaj priti in v petek njemu na čast taka vojaška svitačnost (parada) biti, kakoršne že dolgo na Dunaji ni bilo; iz več bližnjih krajev so za ti namen vojaki skup poklicani. — Da se Belgiški kralj tako prijazno z vladarji severnih deržav obnaša, nič kaj ne dopade v Parizu. — Tudi sv. oče papež ima to poletje na Dunaj priti. — Kneza Černogorskega je počastil presv. cesar z redom železne krone prve verste, predsednika stararinstva z ravno tistim redom druge verste, vse druge poslance pa, ki so bili s knezom na Dunaji, z viteškim križem Franc-Jozefovega reda; knez je že spet domá. — Rusovski polkovnik Kowalewski, ktereja je car o poslednjem turškem boju v Černogoro poslal, ostane nek kot rusovski poročnik (konsul) na Cetinju. — Iz 2. letopisa Mariiniga društva za katoliške misionarje v Afriki zvemo, da je od 1. sušca 1852 do 1. sušca 1853 društvo za svoje namene izdalo 21.626 fl. 42 kr., v kasi je že ostalo 62.670 fl. 43³/₄ kr. — V poslednji seji Dunajskega obertnijskega društva je bila nova Francoska znajdba usnje strojiti naznanjena; po ti novi znajdbi, ktera je že v 10 deržavah in tudi v našem cesarstvu patentirana, se veliko manj črsla potrebuje in veliko hitreje bolj močno usnje vstrojiti dá. V čem to novo strojilo obstoji, je še skrivnost znajdenika. — Na Dunaji se nekaj časa že prodaja kinesko strojilo, ki je bilo ne davnej iz Kantona v Europo pripeljano, to strojilo je ravno tako dobro kot sonaše zdaj sila drage šiške (doblice) in je na pol bolji kup. — Iz vsih krajev se bere, kako lepo cvetè sadje. — V Galiciji se je lani 32.901 kmetovavecev pečalo z rejo tobaka; čez 4739 oralov je silo s tobakom obsejanih, pridelk tobačnega cesarskim fabrikam prodanega listja je znesel 52.210 funtov. — Prihodnji mesec se bosta v Galiciji austrijski in rusovski telegraf sklenila. — Pa lački je po svojem potovanju po Laškem in Francoskem že došel v Prago. — Mizoples se sedaj poskuša na Francoskem. Toliko je zdaj dognano, da to ni prazna reč, kakor so nekteri iz začetka menili. — Sliši se, da

* Naš častiti gosp. dopisnik menda ne zametuje sledú po rudah v občje, ker brez njega bi zakopana ležala marsiktera podzemeljska zaloga še dandanašnji; le slediti brez pravega sledú je zakopalo že veliko srebra v zemljo.

Vred.

ima nek Menčik v Carigrad zapustiti, in namesto njega general Rüdiger in admiral Kernilov tje priti. — Abdel-Kadru ne dopade v Brusii; si želi na Francosko nazaj. Ko je v Carigradu pri nadvezirju kosil (obedoval) in zagledal žlahne francoske vina — šampanjsko in bordosko — na mizi, je milo zdihtul rekoč: „pri Mahomedu! ko bi mi bil kdo pripovedoval, da tako živijo moji rojaki, bi ga bil lažnivca imenoval; še zdaj, ko z lastnimi očmi vidim, komaj verjamem“.

Smert Marka Kraljevića.

(Dalje.)

I ko Marko lice je ogledal,
Vidi Marko, kdaj mu bo umreti,
Toči solze ino beseduje:
»Svet lažnjivi, moje lepo cvetje
»Lepo bilo si, za malo ur le!
»Le za malo ur, za tri sto let le!
»Čas je prišel, da iz sveta idem!«
Pa izdere zdaj Kraljević Marko
Pa izdere sabljo izza pasa,
I odseka s sabljo šarcu glavo,
Da bi šarac ne zapadel Turkom,
I ne nosil vode ino vedra.
I ko Marko šarca je umoril,
Je zakopal šarca, konja svoga,
Bolje šarca, kót Andreja brata;
Britko sabljo stare na cvetéro,
Da bi sablja ne zapadla Turkom,
Da se Turci ne ponašajo ž njo,
Da od Marka jim ostala ona,
Da rimčanin Marka ne proklinja;
I ko Marko britko stare sabljo,
Bojno koplje zlomi na sedméro,
Pa ga verže u jeline veje;
Vzame Marko perni buzdovan mi,
Vzame ga mi u desnico roko,
Pa ga verže z Urvine planine
Tjé u sinje, u globoko morje,
I govoril je topuzu Marko:
»Ko moj topuz bo iz morja splaval,
»Tikrat bode tak junak rodil se!
Ko razdrobil je orožje Marko,
Pa mi vzame tintnik izza pasa,
Ino beli list iz černe mavhe,
Pismo piše mi Kraljević Marko:
»Kdor kólj pride v Urvino planino,
»Med te jeli, k studenem studencu,
»Ino najde tú junaka Marka,
»Naj mi znade, da je mertev Marko:
»Je pri Marku tri opase blaga:
»Kaka blaga? Vse rumeno zlato,
»Jeden opas njemu sim zapustil,
»Ki pokopal moje truplo bode,
»Drugi opas za okrasje cerkev,
»Tretji opas slepcu i hromaku,
»Naj po širem svetu slepec hodi,
»Naj prepéva i spominja Marka.
Kadar Marko pismo je napisal,
Verže pismo na jelino vejo,
Ki nad potjo ravno je visela,
Zlati tintnik u studenec verže,
Sleče Marko zeleno dolamo,
I pod jelo v travo jo razgerne,
Se prekriža, sede na dolamo,
Samur-kalpak na oči pomakne,
Doli leže, gori več ne vstane,
Mertev bil je Marko kraj studenca. —

(Konec sledi.)

Besedna zastavica.

V glavi ima prvo čerko,
Drugo pa v rok' derži;
Pes mu tretjo, in četerto
Hlapec urno podeli.
Drugo rabi tud za péto,
Pri medvédu najde šesto.
Vgan'! kako se nek veli? —

K..č..k.